

Ба Шӯрои диссертатсионии 6D. КОА – 018
назди Донишгоҳи миллии Тоҷикистон
(734025, шаҳри Душанбе, хиёбони Рӯдакӣ, 17)

ТАҚРИЗ

ба автореферати диссертатсияи Қурбонализода Нурулло Шамсулло дар мавзуи «Масъалаҳои субъекти ҳуқуқи мадани будани шахсони воқеӣ: ҷиҳатҳои назариявӣ ва амали дар қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон» барои дарёфти дараҷаи илмии доктори илмҳои ҳуқуқшиносӣ аз рӯйи ихтисоси 12.00.03 – Ҳуқуқи граждани; ҳуқуқи соҳибкорӣ; ҳуқуқи оилавӣ; ҳуқуқи байналмилалии хусусӣ (илмҳои ҳуқуқшиносӣ)

Рисолаи диссертатсионии Қурбонализода Нурулло Шамсулло аз масъалаҳои мубрами ҳуқуқи мадани мебошад, чунки муносибатҳои ҳуқуқии мадани яке аз соҳаҳои мураккабтарини муносибатҳои ҳуқуқӣ ба ҳисоб рафта, ҳамчун асоси муносибатҳои соҳибкорӣ, оилавӣ, меҳнатӣ, заминистифодабарӣ, оид ба истифодаи захираҳои табии, ҳифзи муҳити зист ва дигарҳо баромад менамояд. Дар ин ҷода таҳқиқоти мазкур ба масъалаҳои муҳимми ин соҳа, яъне шахсони воқеӣ ҳамчун субъекти ҳуқуқи мадани бахшида шудааст.

Дар шароити таъмини ҳадафҳои стратегии Тоҷикистон талабот ба танзими ҳуқуқи мадани зиёд мегардад, чунки сухан дар бораи озодиҳои иҷтимоӣ ва иқтисодӣ меравад. Бо қабул шудани Кодекси мадании Ҷумҳурии Тоҷикистон (аз 24-уми декабри соли 2022, таҳти № 1918) дар назди сивилистони ватани вазифаҳои нав ҷиҳати такмили илми ҳуқуқи мадани, таълимот дар бораи он ва пешбурди корҳои илмӣ гузошта шуданд. Бояд қайд намуд, ки таҳқиқоти мазкур барои иҷрои вазифаҳои болозикр равона шудааст.

Объекти таҳқиқоти диссертатсионӣ муносибатҳои ҷамъиятие, ки ба субъекти ҳуқуқи мадани будани шахсони воқеӣ иртибот доранд ва

амалигардонии қобилияти хуқуқдории субъективии маданин чунин шахсон мебошанд.

Мавзуи таҳқиқоти диссертационӣ андешаҳои илмӣ оид ба масъалаҳои вазъи ҳукуқи маданин шахсони воқеӣ ва меъёрҳои ҳукуқӣ, мафҳум, мазмун ва мутаносибии унсурҳои қобилияти хуқуқдории субъективӣ, асосҳо ва шаклҳои тағиیرдиҳии он мебошад, ҳамзамон, ҳусусиятҳои амалигардонии қобилияти шахсони алоҳидаи воқеиро муайян месозад.

Интихоби мавзуъ, мундариҷаи диссертатсия, объект ва мавзуи таҳқиқоти мазкур ҳарактери нақшавӣ, мақсаднок ва навгонӣ доранд.

Яке аз нишонаҳои асоснокии гуфтаҳои боло соҳтори диссертатсия мебошад. Диссертатсия аз номгӯйи ихтисорот ва ё аломатҳои шартӣ, муқаддима, 4 боб, 11 зербоб, ҳулоса, тавсияҳо оид ба истифодаи амалии натиҷаҳои таҳқиқот, рӯйхати адабиётҳои истифодашуда ва интишорот аз рӯйи мавзуи диссертатсия иборат аст. Ҳар як зербоб ғояҳои асосӣ ва ҷамъбасти мантиқии худро доро мебошад.

Дар ҳулоса таҳқиқоти гузаронидашуда бо 26 пешниҳод ва 5 тавсияҳои амалий ҷамъбасть шудааст, ки асоси эътиимодноки илмӣ доранд.

Ҳамзамон, дар диссертатсия ақидаҳое ҷой доранд, ки онҳо шарҳу асосноккунии маҳсусро тақозо доранд. Масалан ба андешаи муаллиф муҳлати умумии фавтида эълон намудани шахси воқеӣ бетағиyr нигоҳ дошта шавад (саҳ. 23 автореферати дис.). Ин ақида баҳснок аст. Чаро қонунгузор дар Федератсияи Россия онро тағиир дод ва 5 сол муқаррар намуд?

Ҳамчунин, пайдо шудани чунин як ақида аз он гувоҳӣ намедиҳад, ки сатҳи илмию амалии диссертатсия паст бошад. Баръакс диссертатсия ва автореферати он бо услуби хосса ва дар як мавзуи барои инсон, ҷомеа ва давлат муҳим эҷод шуда, таҳқиқоти мазкур дар сатҳи баланди илмӣ ба анҷом расида, муаллифи он проблемаҳои илмии мубоҳисавиро мавриди таҳқиқ қарор медиҳад.

Ҳамин тавр, матни диссертатсия ва автореферати он мутобиқат доранд. Диссертатсия аз ҷониби муаллиф мустақилона навишта шуда,

пешниҳодҳо ва нуктаҳои илмии ба ҳимоя пешниҳодшаванда навгонӣ доранд, дар шароити Тоҷикистон татбиқшаванда мебошанд. Номи диссертатсия ва мазмуни он ба шиносномаи ихтисоси 12.00.03 – Ҳуқуқи граждани; ҳуқуқи соҳибкорӣ; ҳуқуқи оилавӣ; ҳуқуқи байналмилалии хусусӣ (ilmҳои ҳуқуқшиносӣ) мутобиқ мебошад. Дар он талаботи одоби илмӣ ва иқтибос риоя карда шудааст.

Дар маҷмуъ, аз мазмуни автореферати диссертатсия бармеояд, ки таҳқиқоти диссертационии Қурбонализода Нурулло Шамсулло дар мавзуи «Масъалаҳои субъекти ҳуқуқи мадани будани шахсони воқеӣ: ҷиҳатҳои назариявӣ ва амали дар қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон» барои дарёфти дараҷаи илмии доктори илмҳои ҳуқуқшиносӣ аз рӯйи ихтисоси 12.00.03 – Ҳуқуқи граждани; ҳуқуқи соҳибкорӣ; ҳуқуқи оилавӣ; ҳуқуқи байналмилалии хусусӣ (ilmҳои ҳуқуқшиносӣ) ба талаботи бандҳои 31, 33, 34 ва 35 Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-юми июни соли 2021, таҳти № 267 тасдиқ шудааст, мутобиқат дорад, инчунин муаллифи диссертатсия арзандаи дараҷаи илмии дарёфтшаванда мебошад.

Тақриздиҳанда:

Раиси Кумитаи Маҷлиси намояндагони
Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон,
оид ба қонунгузорӣ ва ҳуқуқи инсон,
доктори илмҳои ҳуқуқшиносӣ, дотсент

Р. Раҷабзода

Имзои «Р. Раҷабзода»-ро тасдиқ мекунам:

Мудири шуъбаи кадрҳо ва коргузории маҳсуси
Дастигоҳи Маҷлиси намояндагони Maҷliси
Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон

Ф. Сафарзода

«18» майи с. 2023

Раҷабзода Равшан Муҳитдин
734024 ш. Душанбе, хиёбони Рӯдакӣ 42,
тел: (992 37) 221- 78-93, (992) 918 - 61 - 18 - 53
E-mail - rrm_67@mail.ru